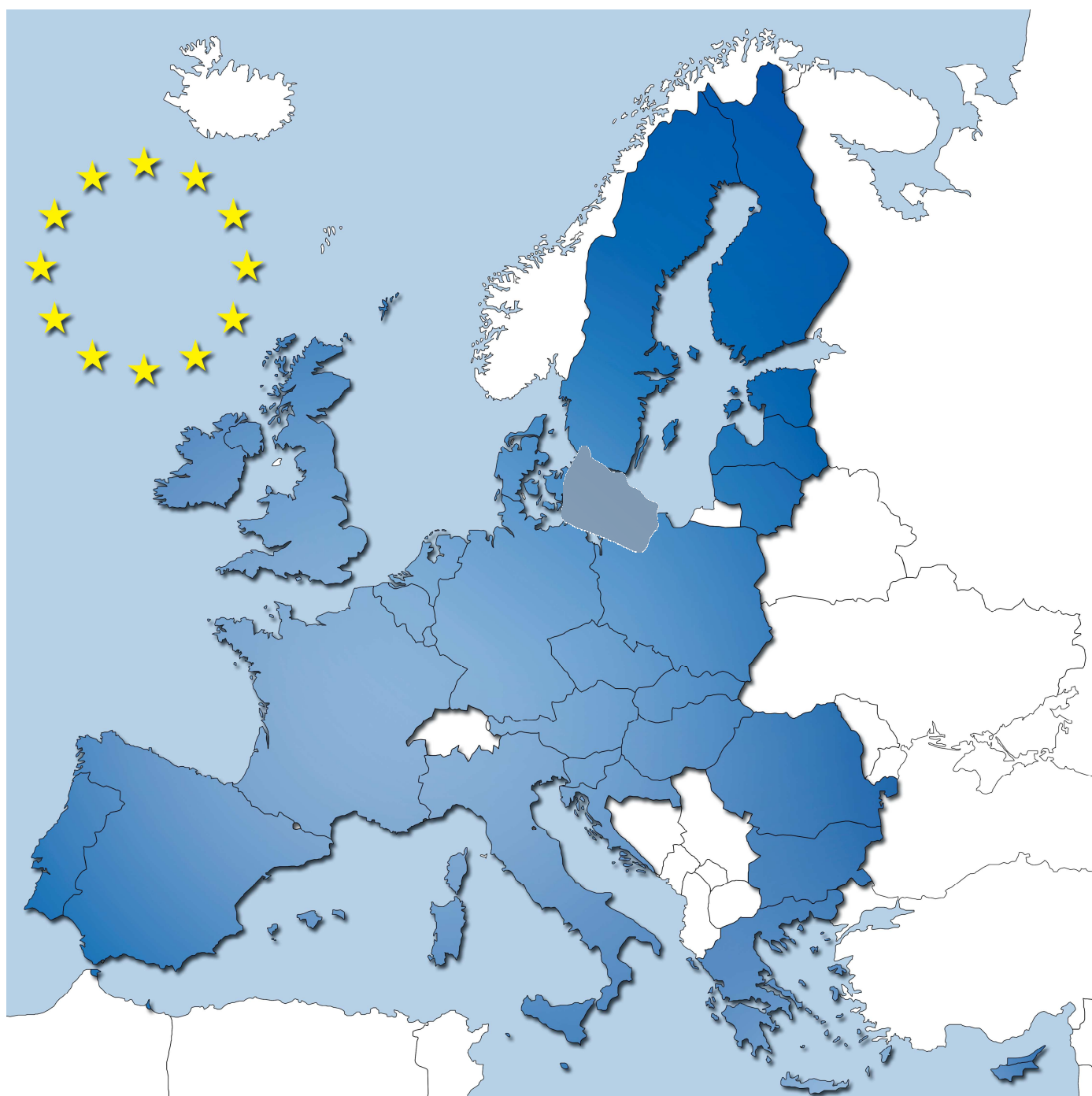

Mulighederne i

Regionalfonden og Socialfonden 2014-2020

Regionalfonden, Danmark

Innovativ og bæredygtig vækst i virksomheder

Socialfonden, Danmark

Vækst via iværksætteri og uddannelse

Regionalfonden

Grænseregionalt samarbejde

Om strukturfondsperioden 2014-2020

Det danske regionalfondsprogram og det danske socialfondsprogram blev begge godkendt i EU-Kommissionen i begyndelsen af august 2014, og der er nu åbnet for de første ansøgningsrunder.

Bornholms Vækstforum har fået tildelt ca. 74 mio. kr. fra de to strukturfonde til perioden 2014-2020, ligeligt fordelt for de to fonde.

Hvordan midlerne er fordelt på indsatser under de enkelte fonde, kan du læse om på de næste sider.

Bornholms Vækstforum bruger midlerne til at investere i projekter, som kan være med til at skabe flere jobs og bedre produktivitet i de bornholmske virksomheder.

Det gøres f.eks. ved at der investeres i innovation, ressourceeffektivitet, uddannelse og iværksættelse.

Hvad Vækstforum helt præcist vil investere i og dermed hvilke projekter der skal igangsættes, er ikke besluttet endnu. Den nye Vækst- og erhvervsudviklingsstrategi er under udarbejdelse og forventes færdig i 2015. Strategien vil blive styrende for Vækstforums investeringer.

Regionalfonden støtter også en række grænseoverskridende samarbejdsprojekter, hvor især **South Baltic programmet** for den sydlige del af Østersøen har en særlig interesse for Bornholm.

620 millioner kr. står til rådighed i perioden 2014-2020 til samarbejdsprojekter, der kan fremme Blå og Grøn vækst.

South Baltic programmet forventes først endeligt godkendt i begyndelsen af 2015. De beskrevne prioriteter er det, de berørte parter i de fem programlande er blevet enige om, og vurderes at opfylde de givne EU-retningslinjer for hvilke investeringer programmer af denne type kan støtte.

Regionalfonden

Innovativ og bæredygtig vækst i virksomheder

Prioritet 1: Styrket innovation i SMV'er

Der er afsat ca. 16,58 mio. kr. (46% af midlerne) i perioden 2014-2020.

Under indsatsområde 1 er der mulighed for at give støtte til to typer af indsatser:

- **Innovationssamarbejder**
- **Øget innovation i SMV'er gennem stærke klyngeorganisationer**

Innovationssamarbejder

Målet er udvikling af nye produkter og løsninger, herunder varer og tjenesteydelser, med et kommercielt sigte (baseret på virksomhedernes behov og kendskab til markedets/kundernes behov)

Målgruppe: SMV'er

Ansøgere: SMV'er, klyngeorganisationer, vidensinstitutioner

Der kan gives støtte til:

- Udviklingsfase (udvikling af første prototype/løsningsmodel/ koncept)
- Testfase (testning på brugere, kunder m.v.)

Særligt for Bornholm under prioritet 1:

- Innovationen kan foregå i samarbejde med enten vidensinstitutioner eller private konsulentfirmaer
- Det er muligt at støtte enkeltvirksomheder uanset størrelse
- Rettighederne til produktet/konceptet kan placeres både hos små og store virksomheder
- Implementering (maskiner/udstyr ÷ energiproduktion) af det nye produkt/koncept kan støttes ved deltagelse i aktiviteterne under Prioritet 2 eller 3.

Øget innovation i SMV'er gennem stærke klyngeorganisationer

Målet er styrkelse af en række regionalt prioriterede klyngeorganisationer med henblik på at skabe øget innovation i klyngen

Målgruppe: SMV'er

Ansøgere: Juridiske personer

Der kan gives støtte til:

- Opsøgende og formidlende netværksaktiviteter med henblik på at styrke virksomhedsdeltagelsen og innovationsaktiviteterne i klyngen
- Rekruttering af de nødvendige faglige kompetencer i klyngeorganisationen
- Rådgivning omkring styrket klyngeledelse, strategiudvikling og organisering
- Faglige videnssprednings- eller matchmaking-aktiviteter i klyngen
- Ledelses- og sekretariatsarbejde i klyngeorganisationen

Klyngens virkefelt skal primært være inden for virksomhedsdrevet og praksisorienteret innovation, og klyngen skal bidrage med innovative løsninger på samfundsmæssige udfordringer.

Der skal i ansøgningen peges på en række udviklingsbehov (fx på baggrund af benchmarking), som skal adresseres i projektperioden.

Der skal redegøres for, hvordan forandringerne i klyngeorganisationen vil bidrage til, at klyngen skaber flere innovative produkter og processer.

Projekterne skal sætte mål for antallet af nye medlemmer i klyngen og for antallet af virksomheder, der deltager i samarbejdsprojekter om innovation.

Max. 2 klyngeorganisationer pr. vækstforum 2014-2016, evt. 2 års forlængelse i 2017 ved øget behov, øget virksomhedstilslutning og betydelige effekter. Alternativt nye klynger.

Max. tilskud til en klyngeorganisation er 700.000 kr. pr. år.

Prioritet 2: Flere vækstvirksomheder

Der er afsat ca. 13,19 mio. kr. (36% af midlerne) i perioden 2014-2020.

Projektet skal forankres hos en operatør. Operatøren skal forestå administration og implementering af projektet og yder tilsagn til enkeltvirksomheders projekter. (Operatøren skal identificere et antal konkrete SMV'er med betydeligt vækstpotentiale) Mål: Øge antallet af vækstvirksomheder

Målgruppe: SMV'er (der vurderes at kunne blive vækstvirksomheder på sigt, og som har produkter på markedet)

Ansøgere: Væksthuse, GTS'er, erhvervsorganisationer, klyngeorganisationer

Der kan gives støtte til:

- Screening af SMV'er med forholdsvis stort vækstpotentiale (der skal kunne påvises betydelig fremgang i jobs/omsætning inden for 2 år fra virksomhedens indtræden i projektet)
- Rådgivning og sparring m.v. om at realisere vækstpotentiale (ekstern bistand)
- Implementering af vækstplaner (maskiner/udstyr ÷ energiproduktion)

Projekterne skal resultere i, at der udarbejdes en vækstplan for hver af de deltagende virksomheder, der kortlægger de mulige gevinster ved øget internationalisering samt automatisering og digitalisering af virksomhedens forretningsprocesser, men vækstplanen kan også fokusere på andre muligheder. Vækstplanen skal kortlægge, hvilke investeringer der skal til for at udløse vækstpotentialet.

Prioritet 3: Energi- og ressourceeffektive SMV'er

Der er afsat ca. 6,43 mio. kr. (18 % af midlerne) i perioden 2014-2020.

Projektet skal forankres hos en operatør. Operatøren skal forestå administration og implementering af projektet og yder tilsagn til enkeltvirksomheders projekter. (Operatøren skal identificere et antal SMV'er med potentiale til at blive mere ressource- eller energieffektive)

Målet er at forbedre energi- og ressourceeffektiviteten i SMV'er.

Målgruppe: SMV'er

Ansøgere: Væksthuse, GTS'er, erhvervsorganisationer, klyngeorganisationer

Der kan gives støtte til:

- Screening af SMV'er med potentiale til at blive mere ressource- eller energieffektive (der skal kunne påvises betydelig og målbar forbedring inden for 2 år fra virksomhedens indtræden i projektet)
- Rådgivning og sparring m.v. om, hvordan potentialerne kan udløses
- Implementering af grønne forretningsmodeller (maskiner/udstyr ÷ energiproduktion)

Rådgivningen kan ydes i en kombination af individuelle og kollektive forløb.

Støtten skal resultere i, at der udarbejdes en konkret ny grøn forretnings-model for de enkelte virksomheder. Forretningsmodellen skal kortlægge de økonomiske og miljømæssige gevinster ved forbedret ressource- eller energianvendelse. Forretningsmodellen skal endvidere kortlægge, hvilke investeringer der skal til for at udløse potentialet.

I særlige geografiske områder, herunder Bornholm, kan SMV'er, der som led i det nationale program for grønne forretningsmodeller under Grøn Omstillingsfond har udviklet en grøn forretningsmodel, i særligt begrundede tilfælde med tilladelse fra Erhvervsstyrelsen indstilles til Regionalfondsstøtte til implementering af den grønne forretningsmodel.

Fælles for de tre indsatsområder under Regionalfonden

Indsatserne skal afspejle de regionale udviklingsbehov og ligge inden for de eksisterende eller fremtidige styrkepositioner, der er defineret i den regionale vækst- og udviklingsstrategi og smart specialisering.

Projekterne skal levere underbyggede og realistiske skøn for de effekter, der forventes hhv. 2 og 5 år efter projektafslutning.

For indsatsområde 1 og 2 omfatter disse effekter jobskabelse og omsætning. For indsatsområde 3 omfatter effekterne forbedring af energi- og ressourceforbruget og reduktion af udledningen af drivhusgasser.

Mere information om Regionalfonden og Socialfonden

www.regionalt.dk

Socialfonden

Vækst via iværksætteri og uddannelse

Prioritet 1: Iværksætteri og jobskabelse

Der er afsat ca. 14,57 mio. kr. (39 % midlerne) i 2014-2020.

Under prioritetsakse 1 er der mulighed for at give støtte til to typer af indsatser:

- ***Iværksættere: vejledning, støtte og undervisning.***
- ***Vækstrettet kompetenceudvikling i virksomhederne.***

Iværksættere: vejledning, støtte og undervisning.

Målet er, at øge antallet af selvstændige.

Målgruppen er potentielle iværksættere og nye iværksættere.

Der gives ikke støtte til enkeltvirksomheder. Projekter skal forankres hos en operatør, som står for administration og implementering af projektet. Det kan være erhvervshuse, erhvervsorganisationer eller væksthuse, der søger støtte. Hvis der er tale om undervisning i iværksætteri, kan uddannelsesinstitutioner søge.

Der kan gives støtte til:

- Målrettet rådgivning til iværksættere, f.eks. til videreudvikling af forretningside, køb af specifik rådgivning mv.,
- Mentorordning for iværksættere
- Facilitering af iværksætteres adgang til fysiske faciliteter, f.eks. betaling af licens til adgang til 3D-printer.
- Undervisning i iværksætteri, herunder udvikling og implementering af undervisningsforløb på EUD og videregående uddannelser.
- Opkvalificering i iværksætteri til lærere på EUD og videregående uddannelser.

Vækstrettet kompetenceudvikling i virksomhederne

Målet er, at øge beskæftigelsen i de virksomheder der får socialfondsstøtte.

Målgruppen er SMV'ere, som har en vækstplan med et identificeret kompetencebehov. Indsatsen skal omfatte en betydelig del af virksomhedens ansatte/ledelse.

Der gives ikke støtte til enkeltvirksomheder. Projekter skal forankres hos en operatør, som står for administration og implementering af projektet. Det kan være erhvervshuse, erhvervsorganisationer, væksthuse eller en virksomhed, der søger støtte.

Der kan gives støtte til:

- Kompetenceløft af ledelse og medarbejdere i SMV'ere med vækstambitioner, herunder afdækning af medarbejdernes kompetencebehov i relation til virksomhedens vækstplan, mentorordninger, efteruddannelse eller chef-til-leje-ordninger.
- Kompetenceudvikling af medarbejdere, f.eks. via innovations- og produktivitetsoverrettede rådgivningsforløb og samarbejde med andre virksomheder, styrkelse af kompetencer inden for internationalisering, ressourcegenanvendelse, digitalisering, sundhed mm.
- Netværk for virksomhedsledere og ansatte med fokus på vækst gennem fælles erfaringsopbygning.
- Tilknytning af personer med (mellem)lang uddannelse til konkrete udviklingsopgaver i private virksomheder.

Prioritet 2: Mobilitet på tværs af landegrænser

Denne prioritet udmøntes centralt og er derfor ikke relevant i forhold til den støtteramme, som Bornholms Vækstforum er med til at prioritere og administrere.

Prioritet 3: Inklusion via uddannelse og beskæftigelse

Der er afsat ca. 8 mio. kr. (21 % midlerne) i 2014-2020.

Under prioritetsakse 3 er der mulighed for at give støtte til to typer af indsatser:

- **Ungdomsuddannelse for unge med særlige udfordringer.**
- **Indslusningsforløb og socialøkonomiske virksomheder.**

Ungdomsuddannelse for unge med særlige udfordringer.

Målet er, at øge beskæftigelsen for de der er på kanten af arbejdsmarkedet.

Målgruppen er personer med svag eller ingen tilknytning til arbejdsmarkedet.

Uddannelsesinstitutioner, offentlige myndigheder, selvejende institutioner, virksomheder, NGO'er mv. kan søge. Der er krav om deltagelse af mindst en uddannelsesinstitution og projektet skal gennemføres i et samarbejde mellem flere parter.

Der kan gives støtte til:

- Styrket vejledning og uddannelse af særligt udsatte unge.
- Særligt tilrettelagte ungdomsuddannelsesforløb og støtte til fastholdelse af sårbare unge i ordinært uddannelsessystem.

Indslusningsforløb og socialøkonomiske virksomheder.

Målet er, at øge beskæftigelsen for de der er på kanten af arbejdsmarkedet.

Målgruppen er personer med svag eller ingen tilknytning til arbejdsmarkedet.

Projekter skal gennemføres i et samarbejde mellem flere parter.

For *indslusningsforløb* gælder, at mindst en uddannelsesinstitution skal deltage i projektet. Ansøgere kan være private virksomheder, offentlige myndigheder, selvejende institutioner, NGO'er mm.

For *socialøkonomiske virksomheder* gælder, at mindst en privat virksomhed skal deltage. Ansøgere kan være socialøkonomiske virksomheder, evt. i partnerskab med offentlige myndigheder, NGO'er, selvejende institutioner mm.

Der kan gives støtte til:

- *Indslusningsforløb*
- Forløb der forbereder virksomheder på at modtage udsatte personer og forbereder udsatte personer på at arbejde i en virksomhed.
- Indslusningsforløb for udsatte ledige via virksomhedsrettet indsats, f.eks. socialøkonomisk virksomhed.
- Ressourceafklaringsforløb og afprøvning af modeller for social inklusion.

Socialøkonomisk virksomheder

- Fremme af socialøkonomisk iværksætteri gennem rådgivning, uddannelse, netværk, udviklingsaktiviteter mv.
- Forbedring af muligheder for at teste og gennemføre afknopning til socialøkonomisk virksomhed fra offentlige/private aktiviteter.
- Udviklingsprojekter mellem socialøkonomiske virksomheder og offentlige myndigheder med fokus på inklusion og beskæftigelse af udsatte ledige.

Prioritet 4: Erhvervsuddannelse og videregående uddannelse

Der er afsat ca. 15,14 mio. kr. (40 % midlerne) i 2014-2020.

Under prioritetsakse 4 er der mulighed for at give støtte til to typer af indsatser:

- **Erhvervsuddannelser.**
- **Erhvervsfaglig uddannelse af voksne og videregående uddannelse.**

Under begge indsatser kan ansøgere kan være uddannelsesinstitutioner, erhvervskontorer, erhvervsorganisationer, væksthuse eller virksomheder. På indsatsen om erhvervsfaglig uddannelse af voksne er der krav om en operatør på projektet.

Der er krav til et formelt uddannelsesløft af de deltagende personer eller oprettelse af praktikpladser. Det vil sige fra ufaglært til faglært eller fra faglært til videregående uddannelse.

Erhvervsuddannelser

Målet er, at øge antallet af personer med erhvervsuddannelse.

Målgruppen er unge uddannelsessøgende, men voksne ledige vil også kunne omfattes.

Der kan gives støtte til:

- Gennemførelse af talentudviklingsforløb på EUD.
- Måltrettet vejledning af unge der vil påbegynde eller er i gang med EUD.
- Udvikling af praktikordninger, der motiverer virksomheder til at forbedre praktikmuligheder.
- Udvikling og gennemførelse af særlige forløb, som letter overgangen fra folkeskole til EUD, hvis aktiviteten gennemføres af en anden aktør end folkeskolen.
- Supplere indsats på praktikpladscentre, f.eks. hjælpefunktioner der kan reducere den administrative byrde for SMV.
- Udbredelse af gode erfaringer med undervisningsmetoder.
- Udvikling og afprøvning af initiativer der sikrer bredere geografisk uddannelsesdækning
- Samarbejde mellem EUD og virksomheder med henblik på forretningsudvikling og innovation i SMV.
- Attraktive erhvervsskoler gennem udvikling af skolemiljø og markedsføring.

Erhvervsfaglig uddannelse af voksne og videregående uddannelse.

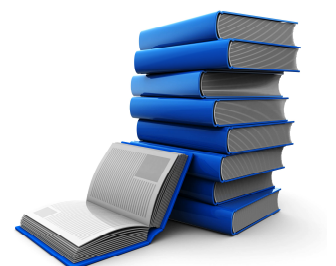
Målet er at øge antallet af personer med erhvervsuddannelse (voksne) eller videregående uddannelse.

Målgruppen er beskæftigede og ledige voksne.

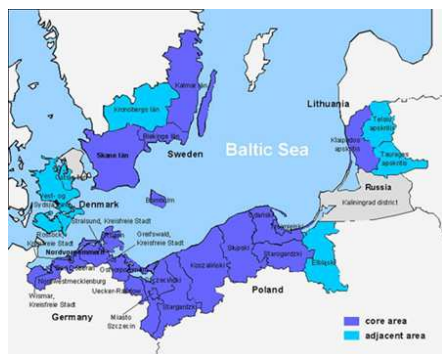
Der gives ikke støtte til enkeltvirksomheder. Ansøger kan være et erhvervskontor, erhvervsorganisation, regionalt væksthuse eller en privat virksomhed, som skal være operatør på projektet.

Der kan gives støtte til:

- Erhvervsfaglig eller videregående uddannelse af beskæftigede i SMV'er
- Information, vejledning og opsøgende arbejde overfor SMV om mulighederne for kompetenceafklaring mv., f.eks. via konsulenter hos uddannelsesinstitutionerne, VEU-centre og erhvervservicesystemet.
- Screening af SMV med henblik på afdækning af uddannelsesbehov og efterfølgende kortlægning af kompetencer samt tilrettelæggelse af erhvervskompetencegivende uddannelsesforløb.
- Erhvervsfaglig uddannelse via vurdering og godkendelse af realkompetencer, herunder brug af GUV, AMU og jobrotationsordningen.
- Samarbejde mellem uddannelsesinstitutioner og virksomheder (og fx jobcentre) om konkrete erhvervskompetencegivende og gerne fleksible uddannelsesstilbud rettet mod virksomheder, brancher eller klynger.
- Videregående uddannelser inden for brancher eller klynger på baggrund af identificeret kompetencebehov.
- Tiltrækning af højtuddannet arbejdskraft – begrundet i virksomhedsbehov (introforløb, sprogkurser).

Europæisk Territorielt Samarbejde (ETS)

Mulighederne for at fremme en smart, bæredygtig og inklusiv vækst gennem samarbejde over grænserne er oplagte i et Indre Marked.

75 milliarder kr. fra Regionalfonden er i perioden 2014-2020 prioriteret til investeringer som led i grænseoverskridende samarbejdsprojekter.

Bornholmske aktører har adgang til at ansøge om midler fra fire af disse programmer, og har dermed adgang til en samlet støtteramme på ca. 8 mia. kr.

- **Baltic Sea Region (BSR) programmet**, der har fokus på innovation, ressourceeffektivitet og bæredygtig transport. Programmet omfatter hele Østersøregionen, har en støtteramme på ca. 2 mia. kr. og støttesatsen for danske projektpartnere er på 75 % (*øverste kort*).
- **South Baltic programmet** for den sydlige del af Østersøen, med fokus på Blå og Grøn vækst og med en samlet støtteramme på ca. 620 mia. kr. Støttesatsen for danske projektpartnere er 75 %. (*Midterste kort*)
- **Øresund-Kattegat-Skagerrak (ØKS) programmet** med fokus på innovation, grøn økonomi, transport og bskæftigelse og med en samlet støtteramme på ca. 1 mia. kr. og en støttesats på 50 %. (*Nederste kort*)
- **INTERREG EUROPE**, der omfatter hele EU, Norge og Schweiz. Den samlede støtteramme er på ca. 2,7 mia. kr. og støttesatsen er på 75 %. Fokus i programmet er at understøtte gennemførelsen af de nationale strukturfondsprogrammer gennem bl.a. erfaringsudveksling.

NB!!!

De tre ovennævnte programmer er endnu ikke endeligt godkendt i Europa-Kommissionen. Godkendelsen af BSR og ØKS programmet ventes inden udgangen af 2014, hvorimod godkendelsen af South Baltic programmet først forventes i løbet af foråret 2015. Straks efter at det enkelte program er godkendt, ventes første ansøgningsrunde offentliggjort.

South Baltic programmet 2014-2020

*At styrke blå og grøn vækst i den sydlige Østersø
gennem grænsesamarbejde*

Prioriteter

- 1: Styrkelse af de små og mellemstore virksomheders internationalisering og eksportmuligheder indenfor blå og grøn vækst
- 2: Udnyttelse af det miljømæssige og kulturelle potentiale indenfor den blå og grønne økonomi (turisme og offentlige investeringer indenfor vand, energi og affald)
- 3: Fremme af mere funktionelle transport-forbindelser til at understøtte blå og grøn vækst
- 4: Udvikling af menneskelige ressourcer til gavn for områdets blå og grønne økonomi (uddannelse og beskæftigelse af unge, samt tiltrækning af arbejdskraft)
- 5: Styrkelse af lokale aktørers kapacitet til samarbejde (people-to-people samarbejde)

Mere information: www.southbaltic.eu

Øresund-Kattegat-Skagerrak programmet 2014-2020

Europas grønne hjerte, blå lunge og skarpe hjerne

Prioriteter

- 1: Innovationer – styrkelse af forskning, teknisk udvikling og innovation
- 2: Grøn økonomi – støtte til overgangen til en kuldioxidfri økonomi indenfor alle sektorer
- 3: Transporter – fremme bæredygtig transport og fjernelse af flaskehalse i vigtige net-infrastrukturer
- 4: Beskæftigelse – fremme af jobskabelse og arbejdskraftens mobilitet

Mere information: <http://www.interreg-oks.eu/se/Menu/Interreg+2014-2020>

Baltic Sea Region programmet 2014-2020

At styrke den territoriale integration for en mere innovative, tilgængelig og bæredygtig Østersø region

Prioriteter

1: Kapacitet for innovation

- Infrastrukturer for forskning og innovation
- Smart specialisering
- Ikke-teknologisk innovation

2: Effektiv forvaltning af natur-ressourcer

- Klart vand
- Vedvarende energi
- Energieffektivitet
- Ressourceeffektiv blå vækst

3: Bæredygtig transport

- Inter-operationelle transportformer
- Tilgængelighed af yderområder
- Maritim sikkerhed
- Miljøvenlig skibstrafik
- Miljøvenlig bytrafik

4: Institutionel kapacitet for makro-regionalt samarbejde

- Seed Money
- Koordination af makro-regionalt samarbejde

Mere information: eu.baltic.net/Future_period_2014_2020.26029.html

Yderligere oplysninger om programmerne

Regionalfonden Danmark

Bornholms Vækstforum, regionalfondskoordinator Lisbeth Fuglsang
tlf. 56 92 13 07, e-mail: lisbeth.fuglsang@brk.dk

Socialfonden Danmark

Bornholms Vækstforum, socialfondskoordinator Pia Sonne Jensen
tlf. 56 92 13 06, e-mail: pia.sonne.jensen@brk.dk

Europæisk Territorielt Samarbejde

Bornholms Regionskommunes sekretariat, EU-konsulent Niels Chresten Andersen
tlf. 56 92 13 03, e-mail: niels.chresten.andersen@brk.dk

Denne folder er udarbejdet af Bornholms Regionskommunes EU-oplysningskontor, Europe Direct Bornholm. Europe Direct Bornholm støttes finansielt af Europa-Kommissionen. Denne publikation er alene et udtryk for Europe Direct Bornholms synspunkter og Europa-Kommissionen er ikke ansvarlig for den brug der måtte blive gjort af oplysningerne.